Bultpark informatieblad

Dit informatieblad is een uitgave van Stichting Bultparkcomité Lelystad

PLUKTUIN – voor je eigen gebruik wat kruiden en/of bloemen plukken.

De PLUKTUIN is een onderdeel van het Bultpark Groenproject dat voorjaar 2019 gerealiseerd kon worden dankzij veel vrijwilligers van Stichting Bultparkcomité en financiële bijdragen van gemeente Lelystad, IVN afdeling Lelystad, Natuur- en Milieufederatie Flevoland, Stichting Bultparkcomité en enkele particuliere giften.

LOCATIE PLUKTUIN

De plek is heel bewust gekozen, vlakbij een druk kruispunt van fietspaden en goed in het zicht (ook voor een stukje sociale controle).
Het Bultpark Groenproject is in totaal ongeveer 900 m2 groot. Naast de PLUKTUIN vind je er het Bultpark Buurtbos, een educatief project van IVN afdeling Lelystad. In het Buurtbos groeien veel struiken en een paar bomen (vanwege de beperkte beschikbare ruimte: bomen worden al snel te groot voor zo'n project) die je ook in de Lelystadse bossen kun vinden, drie Blije BijenBorders (lente, zomer en herfst) met vaste planten die aantrekkelijk zijn voor insecten, een kleine Zintuigentuin met vier flinke bakken: Je leven in planten, Zo voelt groen, Zo ruikt groen en Zo proeft groen. En tenslotte Lekker Lelystad: 20 bomen en struiken met eetbare vruchten (soms ook de bloemen) die je kunt vinden in het Lelystadse groen (en jij mag ervan plukken!).

FOLDERS

Over de projectonderdelen van het Bultpark Groenproject zijn verschillende folders gemaakt. Je kunt ze vinden in de Duurzaamheidswinkel aan het Stadhuisplein en in de folderkast van gemeente Lelystad.
Ook van de PLUKTUIN is een speciale folder samengesteld, o.a. met een beknopte beschrijving van de kruidensoorten.

WEBSITE

Op de website **www.bultparklelystad.nl** vind je over allerlei Bultparkonderwerpen meer info.

De PLUKTUIN: je stapt van je fiets, plukt wat munt en een kwartiertje later zit je thuis op je balkon of terras met een kop verse muntthee!

PLUKTUIN OF PIKTUIN?
Heel regelmatig verdwijnen er kruidenplanten, gemiddeld zeker 30% per jaar. Natuurlijk hoeven we je niet te vertellen dat het niet de bedoeling is dat de PLUKTUIN een Piktuin wordt.

OOGSTEN

Sommige mensen proberen stukjes van de planten af te trekken. MOET JE NIET DOEN want met een beetje pech trek je de hele plant uit de grond. Zeker bij droog weer krijgen we die niet meer aan de groei.

BANK

In de PLUKTUIN staat een forse bank, gemaakt van hout van een tamme kastanje uit het Bultpark. Een mooi voorbeeld van een kringloop, al is het een kleintje. Hij zit prima en op een zonnige dag is het daar goed toeven. En met een beetje geluk 'vang' je af en toe wat kruidengeuren uit de PLUKTUIN op!

INSECTENHOTELS

Aan een forse paal hangen drie (aan ons geschonken) insectenhotels in drie verschillende maten. Hopelijk inspireert je dat om er thuis zelf ook een (of meer) op te hangen. Het aantal insectensoorten dat er gebruik van maakt is overigens niet zo groot maar alle beetjes helpen. Op een mooie, zonnige lentedag kan het een drukte van belang zijn in en om jouw insectenhotel!

Je kunt zien of er gebruik van gemaakt is: je ziet dan gangetjes / kokertjes die dichtgemetseld zijn met klei. Moet je je voorstellen wat een klus dat is voor een klein insect! Hang het hotel (of liever de hotelS) op een zonnige plek.

In Lelystad loop je nog wel eens de kans dat een specht de gaatjes open hakt. Hij weet dat er achter het 'deurtje' een smakelijk, eiwitrijk hapje (de insectenlarve) te vinden is. Je kunt de hakkerij voorkomen door er een stukje gaas voor te bevestigen maar echt leuk staat het niet.

AFRASTERING

Iedereen mag plukken uit de PLUKTUIN. Toch hebben we er een lage afrastering omheen gezet om te voorkomen dat iedereen er maar doorheen banjert
We hebben een zogenaamd schapenhek gebruikt, gemaakt van het duurzame hout van de tamme kastanje . Ook de palen zijn van tamme kastanje. De onderkanten zijn in een teervervanger gezet om de duurzaamheid te bevorderen.

BAKKEN

De bakken zijn van vlonderplanken met het FSC keurmerk gemaakt. Van de planken is de binnenkant geteerd.

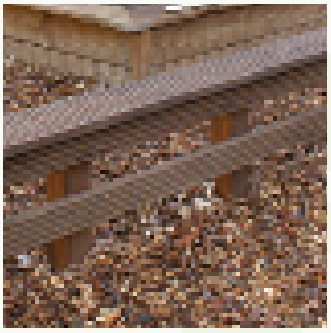

HOUTSNIPPERS

Je loopt over houtsnippers, afkomstig uit het Lelystadse groen. Om de onkruidgroei te beperken en de duurzaamheid te bevorderen liggen de snippers op worteldoek. De snippers staan natuurlijk en zijn veel goedkoper dan, bijvoorbeeld, een klinkerverharding al is die laatste beter toegankelijk voor rolstoelers.

Naar de PLUKTUIN loopt vanuit het Bultpark Buurtbos een duidelijke, geel gekleurde gidslijn. Bij de ingang van de PLUKTUIN, gemarkeerd door twee gele paaltjes, staat een voelmaquette ter oriëntatie. Op alle kruidenbakken is een accent aangebracht en achter ieder accent staat een gele infopaal met QR code. Onder de code zit gesproken informatie.

EN DIT ZIJN DE KRUIDEN:

MUNT – Mentha

In de Pluktuin staan drie soorten munt: Marokkaanse munt, appelmunt en chocolade munt. Lekker om er een verse kop thee van te zetten. Alleen al de geur is heerlijk!
De bloemen trekken veel insecten: munt is een prima drachtplant! Op de bloemen zie je vaak vlinders.
Krijgt munt de ruimte dan woekeren de planten graag. Mijn ervaring is dat ze in potten na korte tijd slechter gaan groeien.

ROZEMARIJN – Rosmarinus officinalis

Rozemarijn is eigenlijk een heestertje. Je ziet en voelt dat aan de houtige takjes. Het heestertje wordt gemakkelijk 60 – 100 cm hoog. Wrijf eens een blaadje tussen je vingers (dat geldt voor alle kruiden) en geniet van de lekkere zomergeur. De plant groeit van oorsprong in het Middellandse zeegebied maar hij heeft het bij ons prima naar zijn zin (tenminste, dat denken we) mits hij in de zon en beschut staat. Kan goed tegen droogte. Door snoei ontwikkelen zich nieuwe, malse scheuten. Snoei je niet dan verhout de plant en neemt de groei af.
De grappige, blauwe bloemen trekken veel insecten.

CITROENMELISSE – Melissa officinalis

Citroenmelisse is misschien wel de meest onderschatte 'lekkere theeplant'! Van de bladeren kun je heerlijke, frisse thee zetten (1 takje in een kop heet water) maar toch gebeurt dat weinig. Het is eigenlijk de enige plant in de PLUKTUIN die nooit kaal geplukt wordt. Citroenmelisse zaait zich gemakkelijk uit. Met de jonge zaailingen kun je andere thee - liefhebbers een plezier doen. Bijen ontdekken de niet zo opvallende bloempjes.

PLUKBAK

Er staan geen plukkruiden in deze flink uit de kluiten gewassen plukbak maar bloemen. Meestal een mix van verschillende soorten. En iedereen mag er van plukken maar pluk kleine bosjes in plaats van enorme ruikers. Zo kunnen er meer mensen van een bloemetje genieten. Soms worden er in de herfst een flink aantal bollen, bijvoorbeeld tulpen, geplant voor een echt lentegevoel in het voorjaar daarop.

SALIE – Salvia officinalis

Salie ken je misschien wel als 1 en 2 jarige plant en als vaste plant in de tuinborder. Natuurlijk kun je deze Salvia officinalis ook gewoon in de border zetten. Het blad is zilvergrijs en valt op. Voel eens hoe zacht het is!
Salieblad heeft een specifieke geur en smaak. Ook het zilvergroene blad is opvallend om te zien. Snipper eens wat blad door de sla of maak er kruidenboter van.
De bloemen trekken veel insecten. Vroeger werd er wel saliemelk gedronken.
Een Jan Salie (dus een saliemelk drinker) is een wat slappig figuur.

Gewone bieslook

BIESLOOK

In deze grote bak staan twee soorten bieslook: de 'gewone' (maar wat is gewoon) Allium schoenoprasum en de Chinese (Allium tuberosum = met bollen of knollen) die breder blad heeft en een beetje naar knoflook smaakt (de soort wordt ook wel knoflookbieslook genoemd).
De bieslook is familie van onze ui, prei, knoflook maar ook van allerlei sieruien die het prachtig doen in een tuinborder.
De bloemetjes zijn grappig om te zien en ze trekken allerlei insecten zoals hommels en bijen.

Chinese bieslook

TIJM – Thymus

In deze bak staan twee soorten thijm, de gewone tijm (Thymus vulgaris = gewoon) en de citroentijn (Thymus citriodoris= naar citroen geurend). Ze smaken verschillend (maar wel echt naar tijm) De citroentijm heeft geel groen gevlekt blad. Ook tijm is eigenlijk een heestertje, zij het een kleintje. Je kunt het zien aan de houtige takjes.
Probeer de tijm eens, veel mensen kennen het niet. Wrijf een blaadje tussen je vingers en je bent verkocht!
De bloemen trekken veel insecten.

LAVENDEL – Lavandula angustifolia

Deze flinke bak staat vol met lavendel. Het idee is dat je op warme zomerdagen in de PLUKTUIN een lavendelgeur ruikt en dat geeft weer een piepklein beetje vakantie-gevoel (?).
Lavendel is een zonaanbidder die van kalkrijke grond houdt. Omdat Flevoland op de schelprijke (= kalk) bodem van de Zuiderzee is gebouwd zit het met de kalk wel goed, tenzij er natuurlijk andere grond opgebracht is maar over het algemeen doen ze het prima in Lelystad.
Lavendel is een laagblijvend heestertje. Je moet ze, om mooie, compacte struikjes te houden, ieder voorjaar snoeien.
Knip de takjes dan af, net BOVEN een paar blaadjes. Knip je de takjes te diep weg dan loop je kans dat ze niet meer uitlopen. Kale lavendelplanten kun je uitgraven. Maak een gat dat zo diep is dat het hele kale stuk van de plant erin verdwijnt. Alleen de jonge tak – uiteinden laat je boven de grond uitsteken.
Van de bloemen en het blad kun je geurzakjes maken en hang een bosje op een zekere plaats waar lekkere geuren welkom zijn. Je kunt er thee van zetten en er zijn ook smakelijke recepten waarin het blad verwerkt wordt.

Drogen
Lavendel kun je goed drogen. Maak er kleine bosjes van en doe daar een elastiekje om. Omdat de stengeltjes dunner worden als ze indrogen houdt het elastiekje ze toch bij elkaar. Drogen op een koele, lichte plek. In de zon gaat veel geur verloren.

Stichting Bultparkcomité Lelystad

Nieuwsbrief

Iedere maand verschijnt er een digitale nieuwsbrief over het Bultpark en alles wat daar gebeurt of te zien is.
Wil je die ook? Mail je gegevens dan naar info@bultparklelystad.nl.

Wil je wat doneren?

Dit is ons banknummer bij de Triodosbank: IBAN NL17 TRIO 0391 1592 16 ten name van Stichting Bultparkcomité Lelystad.
Stichting Bultparkcomité heeft een ANBIstatus, giften zijn dan ook aftrekbaar van de belastingen.

Vormgeving www.cicerocolor.nl Dirk Lodder